

St a n o v i s k o

odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra

č. 27/2009

Označení stanoviska: Udělování slova na zasedání zastupitelstva kraje

Právní předpis: zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krajích“)

Ustanovení: § 39 až § 45

Související práv. předpisy: Listina základních práv a svobod

Klíčová slova: jednací řád, rozprava

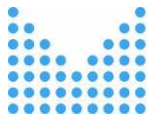
Datum zpracování: 1. listopad 2009 (aktualizace 1. ledna 2014)

Dotaz: *Musí být poslanci Parlamentu ČR uděleno bez omezení slovo na zasedání zastupitelstva obce s odkazem na ustanovení § 42 odst. 5 zákona o krajích?*

Stanovisko:

Zákon o krajích upravuje v § 39 až 45 základní zásady jednání zastupitelstva kraje a zároveň předpokládá, že podrobnosti ohledně konkrétního průběhu a pravidel vlastního jednání zastupitelstva upraví zastupitelstvo kraje ve svém jednacím řádu. Zastupitelstvo kraje může v jednacím řádu stanovit podrobnosti týkající se např. pořadí jednotlivých přihlášených do rozpravy, časový rozsah rozpravy k určitému bodu anebo rovněž omezení v počtu nebo délce vystoupení v rámci rozpravy k určitému bodu. Zastupitelstvu kraje nic nebrání v tom, aby ve svém jednacím řádu rozšířilo pravidlo obsažené v ustanovení § 42 odst. 4 zákona o krajích i na jiné subjekty, než zde uvedené; na tyto subjekty se pak ale nebude již vztahovat ustanovení § 42 odst. 5 zákona o krajích, ale úprava dle jednacího řádu zastupitelstva kraje.

Situaci, kdy by člen zastupitelstva kraje byl současně i poslancem nebo senátorem Parlamentu ČR (dále jen „PČR“), přičemž by se v souvislosti se svou funkcí v PČR odvolával na skutečnost, že jednací řád zastupitelstva kraje se na něj, pokud jde o omezení vystupovat v rozpravě na zasedání zastupitelstva s ohledem na jeho funkci, nevztahuje, zákon o krajích výslovně neřeší.

Dle našeho názoru je třeba ustanovení § 42 odst. 5 zákona o krajích interpretovat a následně aplikovat výhradně v souladu s jeho účelem. Domníváme se, že účelem tohoto ustanovení, resp. úmyslem zákonodárce zde bylo stanoveným subjektům (tedy členům vlády, jí pověřeným zástupcům, poslancům a senátorům a nikomu jinému více) dát zákonnou možnost uplatnit či reprezentovat při jednání zastupitelstva kraje stanoviska či názory členů těchto orgánů státu, jichž jsou s ohledem na svou funkci členem, a v souladu s principem reprezentativnosti mandátu poslance či senátora i stanoviska svá. Účelem tohoto ustanovení však rozhodně není ty členy zastupitelstva, kteří zastávají současně některou z uvedených funkcí, zvýhodnit tak, že by se na ně jako na členy zastupitelstva neměla vztahovat ustanovení jednacího řádu upravující pravidla jednání zastupitelstva kraje. Takový výklad a následná aplikace tohoto zákonného ustanovení by odporovala obecné zásadě rovnosti v právech (čl. 1 Listiny základních práv a svobod), v tomto případě rovnosti v právech členů zastupitelstva kraje, resp. zásadě volné soutěže politických stran respektujících základní demokratické principy (čl. 5 Ústavy). Mandáty členů krajského zastupitelstva jsou z hlediska jejich vzniku podle zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, obsahově (tedy pokud jde o rozsah práv a povinností člena zastupitelstva) zcela rovné, což navazuje i na zásadu rovnosti volebního práva (čl. 102 odst. 1 Ústavy) a nelze proto v rámci zastupitelstva kraje činit mezi jeho členy jakékoliv rozdíly v rozsahu práv nebo povinností.

Ve smyslu výše uvedeného je proto nutno pro praktickou aplikaci rozlišovat rozdílný smysl obou ustanovení, tj. dle § 42 odst. 5 a dle § 34 odst. 1 písm. a) zákona o krajích. Kritériem pro použití obou ustanovení musí být vždy a jen nalezení objektivního účelu pro aplikaci s vyloučením rizika možného účelového zneužití.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni aktualizace
 - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-